

INSTRUKCJA DLA PACJENTA

Badanie	Dobowa zbiórka moczu (DZM) – oznaczanie ilościowe: Białko, Glukoza, Fosfor nieorganiczny, Kreatynina, Kwas moczowy, Magnez, Mocznik, Sód , Potas, Chlorki, Wapń, Kortyzol, Aldosteron, Metanefryny, Katecholaminy, 5-HIAA, VMA
Materiał	Mocz – dobowa zbiórka
Przygotowanie pacjenta	<p>Wysiłek fizyczny</p> <p>Przed planowanym badaniem moczu zaleca się unikanie znacznych wysiłków fizycznych lub długotrwałych marszów. Przynajmniej dzień przed planowanym oddaniem moczu do badania zaleca się powstrzymanie od stosunków płciowych. W okresie okołomenstruacyjnym i w czasie menstruacji należy odstąpić od badania.</p> <p>Leki</p> <p>Zażywanie leków w danym dniu musi być ustalone z lekarzem i ściśle związane z celem danego badania, należy zwrócić uwagę na leki moczopędne (zmiana zdolności zagęszczania moczu). Informacja o zażywanych lekach powinna być zgłoszona przy oddawaniu materiału do badania.</p>
Pobieranie materiału	<p>Przed przystąpieniem do DZM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotować czysty, 2-3 litrowy pojemnik z podziałką umożliwiającą dokładne odczytanie objętości. Potrzebny będzie również pojemnik jednorazowy, w którym próbka moczu ze zbiórki zostanie przekazana do Punktu Pobrań. • W Punkcie Pobrań laboratorium uzyskać informację o ewentualnej konieczności dodania do pojemnika na dobową zbiórkę moczu odpowiedniego stabilizatora i w razie konieczności uzyskać informację czy można go otrzymać w Punkcie Pobrań bądź w oddziale szpitala. <p>Przeprowadzanie DZM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbiórkę moczu przeprowadza się przez 24 godziny, czyli np. zbiórka rozpoczęta w poniedziałek o godzinie 7:00 powinna zakończyć się we wtorek o godzinie 7:00; • Zbiórkę moczu rozpoczyna się od drugiego oddania moczu pierwszego dnia, a kończy na pierwszym, porannym oddaniu moczu dnia następnego; • W dniu rozpoczęcia DZM pierwszą poranną porcję moczu należy odrzucić (oddać do toalety); w przypadku konieczności zastosowania środka konserwującego należy go dodać do pojemnika, gdzie znajduje się już porcja moczu rozpoczynająca zbiórkę; zanotować godzinę rozpoczęcia zbiórki; od tej pory każda kolejna porcja moczu, w całości musi być oddawana do pojemnika; • Pojemnik ze zbieranym moczem przechowywać w ciemnym i chłodnym miejscu; temperatura lodówki (ok. +4°C) zabezpiecza zbierany materiał przed rozkładem; • Po zakończeniu zbiórki zawartość pojemnika dokładnie wymieszać, zmierzyć objętość moczu (z podziałki na ścianie pojemnika), a następnie odlać próbkę (ok. 100 ml) do jednorazowego pojemnika i dostarczyć do laboratorium. Na próbce należy odnotować objętość DZM oraz dokładny czas rozpoczęcia i zakończenia zbiórki. Próbkę dostarczyć do lab. w ciągu ok. 2 godz.

	<p>Uwaga!</p> <p>Jeśli z jakiegokolwiek powodu w okresie 24-godzinnej zbiórki pominięto nawet pojedynczą porcję moczu, zbiórki należy przeprowadzić ponownie w innym dniu, a zebrany już mocz wylać.</p>
--	---

Zalecenia przedanalizacyjne do przygotowania materiału na badania wykonywane z DZM

Badanie	Zakwaszacz/Uwagi	Objętość minimalna	pH moczu
Kwas 5-hydroksyindolooctowy (5-HIAA)	DZM+HCL chronić od światła	20 ml	<5,0
Kwas wanilinomigdałowy (VMA)	DZM+HCL	20 ml	<5,0
Katecholaminy (Adrenalina, Noradrenalina, Dopamina)	DZM+HCL	20 ml	2,0 – 3,8
Wydalenie wapnia i fosforanów	DZM+1 łyżeczka 10% octu	5 ml	-
17-ketosteroidy w DZM, Kortyzol	Nie zakwaszamy DZM	30 ml	-
Wolny kortyzol	Nie zakwaszamy DZM	30 ml	-
17-hydroksykortykosteroidy	Nie zakwaszamy DZM	30 ml	-
Kwas deltaaminolewulinowy w moczu	DZM+0,3%NaHCO ₃	20 ml	6 – 7
Koproporfiryna	DZM+0,3%NaHCO ₃ chronić od światła	40 ml	6 – 7
Metoksykatecholaminy w DZM (Metanefryna, Normattanefryna, 3-Metoksytyramina)	DZM+HCL	20 ml	2,0 – 3,8

Dieta przy oznaczaniu VMA i metabolitów adrenaliny.

- Na stężenie katecholamin ma wpływ wiele czynników interferujących takich jak: stres, dieta, leki
- Na trzy dni przed zbieraniem 24 godzinnej próbki moczu pacjent nie powinien spożywać: orzechów, bananów, cytrusów, wanilii (np. lody waniliowe), czekolady, kawy, herbaty.
- Do najczęstszych przyczyn wyników fałszywie dodatnich należy przyjmowanie leków takich jak:
 - a) metyldopa, lewodopa, labetalol, sotalol, chinidyna
 - b) niektóre antybiotyki: tetracyklina, erytromycyna, sulfonamidy
 - c) niektóre leki przeciwdepresyjne i przeciwpsychotyczne: inhibitory MAO, chlorpromazyna, imipramina
 - d) leki przeciwreumatyczne zawierające nitrofurantoinę, kwas gentyzynowy
 - e) leki przeciwhistaminowe, jodowe środki cieniujące

Próbka moczu 24-godzinna powinna być zbierana do czystego pojemnika. Jako stabilizatora, dodać 15ml 20% (ok. 6N) kwasu solnego (lub 12ml 25%). Po zebraniu 24-godzinnego moczu, zmierzyć jego objętość, dokładnie wymieszać i pobrać próbkę o objętości 100ml.